

MGZ-Begeleider Complexe Zorg (VG)

Brochure post-mbo leergang

MGZ-VG Samen en Anders

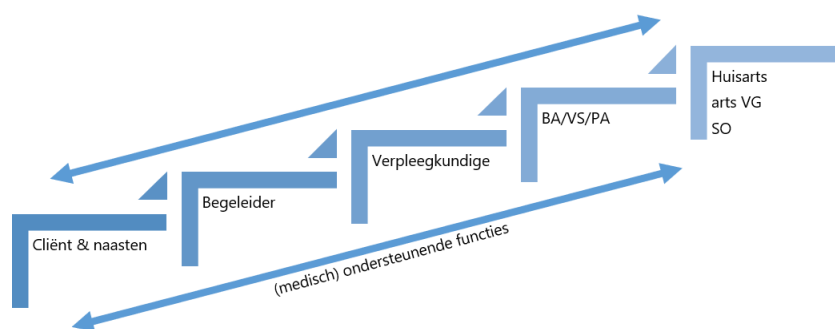
Augustus 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Leermodules.....	3
2.1 Leermodule Observeren, Analyseren, Keuzes-maken (Klinische Redeneren);.....	3
2.2 Leermodule Triage;	3
2.3 Leermodule Leefstijlproblematiek Gehandicaptenzorg;	4
2.4 Leermodule GGZ-problematiek Gehandicaptenzorg;	4
2.5 Leermodule Professionele communicatie;	4
2.6 Leermodule Menskracht;	4
3. Praktijkgestuurd leren.....	5
3.1 Praktijkgestuurd leren kenmerkt zich door de volgende principes:.....	5
4. MGZ-leerprogramma Verpleegkundige Complexe Zorg:.....	6
4.1 Instroom eisen:	6
4.2 Duur van de leergang:	6
4.3 Investeren in leertraject:.....	6
4.4 Voortraject:.....	6
5. Pilot MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):.....	7
5.1 MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):	7
5.2 Vakverdieping en specialisatie MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):	7
5.3 Begeleidingsschil MGZ Begeleiders Complexe Zorg (VG):	7
5.4 Train-de-Trainer MGZ Begeleiders Complexe Zorg (VG):	7
5.5 MGZ leerprogramma:.....	8
6. Rollen gedurende de opleiding:	9
7. Praktijkwaardering	10
8. Opleidingsdoelen	13
8.1 Het T-Shape Model en de Begeleider in de Gehandicaptenzorg	15
8.2 EPA's voor Begeleiders in de Gehandicaptenzorg: Kwaliteit en Professionaliteit	16

1. Inleiding

Als onderdeel van de actielijn Regionaal Opleiden binnen het programma MGZ-VG Samen en Anders is een MGZ-leerprogramma ontworpen om bestuurders, management en zorgprofessionals in de gehandicaptenzorg een diepgaander inzicht te geven in het belang en de meerwaarde van regionaal opleiden in relatie tot de medisch-generalistische zorg, met een specifieke focus op de Gehandicaptenzorg. Het 'Stepped Care' model heeft daarbij als onderlegger gediend zoals ook beschreven in het MGZ-visiedocument en de visienota MGZ-functie in toekomstperspectief.

De actielijn Regionaal Opleiden heeft in eerste instantie de focus gelegd op de 'Stepped Care' treden Begeleider, Verpleegkundige, VS/PA en arts VG. Met daarnaast heel bewust ook de keuze om de ondersteunende functies (medisch secretariaten, doktersassistenten, VIG'ers) ook direct mee te nemen in het vormgeven van opleiden, leren en ontwikkelen van zorgprofessionals. Het MGZ-leerprogramma in de vorm van 'pilot' leerroutes is vooralsnog de resultante. Door het uitproberen van deze leerroutes en het aanscherpen van de leereenheden en de leermodules kan het MGZ-leerprogramma zich ontwikkelen tot een vast onderdeel van de samenwerkende regio's.

Post-MBO MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG)

Begeleider Complexe Zorg Gehandicaptenzorg

De post-MBO leergang MGZ Begeleider Complexe Zorg is een opleiding die Begeleiders verder opleidt tot een gespecialiseerde Begeleider complexe Gehandicaptenzorg. Het betreft hier een nieuwe rol- en taakinving in het verlengde van de functie van Begeleider om hoog complexe zorg te verlenen passend bij het beroepscompetentie niveau. Denk hierbij aan patiënten/-cliënten met meerdere (chronische) aandoeningen, ouderenzorg, oncologische en palliatieve zorg in de context van gehandicaptenzorg. De MGZ Begeleider Complexe Zorg zal (deels) zelfstandig deze zorg voor cliënten organiseren en uitvoeren op locatie of bij patiënten/cliënten thuis. In de opleiding wordt een modulair leerprogramma aangeboden waarin observeren (klinisch redeneren), triage, specialistische gehandicaptenzorg waaronder WZD en DigiContact, leefstijlproblematiek en GGZ-problematiek, (inter)professionele communicatie en menskracht centraal staan.

Het hoofddoel van de post-MBO leergang is om je te leren hoe je als Begeleider goede en passende maar bovenal integrale zorg op maat kunt leveren aan cliënten in complexe(re) situaties.

Gezond zijn, welzijn en menszijn staan hierbij centraal en krijgen in samenhang aandacht van de MGZ Begeleider Complexe Zorg en collegae zorgprofessionals. Ook functie-overstijgend werken neemt een belangrijke plaats in binnen deze leergang, zodat men naar het grotere geheel leert kijken. Waarbij positieve gezondheid nadrukkelijk voorop staat.

2. Leermodules

De leergang MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG) is volledig modulair opgebouwd waarbij iedere leermodule bestaat uit 6 leereenheden van tezamen drie uur. In totaal wordt er 18 uur aan praktijkgestuurde trainingsbijeenkomsten verzorgd waarbij theorie-bestanddelen middels casuïstiek-leren, praktijkgerichte oefeningen en professionele reflecties op een praktijkgerichte wijze worden getraind. De trainingen worden verzorgd door praktijkdocenten, bij voorkeur vanuit de (deelnemende) samenwerkende zorgorganisaties binnen het programma MGZ-VG Samen-en-Anders. Daarnaast worden er praktijkbijeenkomsten ingepast waarbij in de dagelijkse praktijk praktijksituaties worden besproken in het verlengde van de leermodule. Deze bijeenkomsten worden bij voorkeur begeleid door (praktijk)begeleiders vanuit de eigen zorginstelling.

Het 'stepped care model' dient als onderlegger bij de uitwerkingen van praktijksituaties en casuïstiek bespreking in de leermodules.

2.1 Leermodule Observeren, Analyseren, Keuzes-maken (Klinische Redeneren);

- Proactive nursing/begeleiding
- Klinische oriëntatie op de situatie
- Klinische probleemstelling,
- Klinisch beleid (incl. medicatieveiligheid)
- Klinisch verloop
- Klinische evaluatie/reflectie

2.2 Leermodule Triage;

- Inzicht krijgen in de Triagefunctie
- Praktische toepassingen/NHG-triagewijzer
- Rapporteren (incl. AVG)
- Communicatieve vaardigheden
- Ethische overwegingen,
- Zelfreflectie en feedback

2.3 Leermodule Leefstijlproblematiek Gehandicaptenzorg;

- Ontwikkelingsstoornissen,
- Slapen, slaapritmestoornissen
- Voeding, eetstoornissen
- Autisme en ADHD,
- Verslavingen, Kind & Jeugd, Methodieken
- Agressie, psychotische en gedragsstoornissen

2.4 Leermodule GGZ-problematiek Gehandicaptenzorg;

- Psychiatrie/psychische aandoeningen
- Ziektebeelden o.a. Epilepsie
- Angst en stemmingsstoornissen
- Acute zorg/acuut handelen (crisisopvang)
- Psychofarmaca
- Preventie

2.5 Leermodule Professionele communicatie;

- Verbale en non-verbale communicatie
- Effectieve gesprekstechnieken/gesprekken leiden
- Gesprekstechnieken bij weerstand, preventie, voorlichting geven
- Non-directieve en directieve gespreksvoering
- Organisatie-overstijgend communiceren
- Motiverende gespreksvoering

2.6 Leermodule Menskracht;

- Praktijkgericht leiderschap
- Gezondheid en 5Q principes (IQ, EQ, PHQ, SQ XQ)
- Professionele houding en eigenaarschap
- Omgaan met confrontaties (fysiek-sociaal-mentaal-spiritueel)
- Kritisch denken en reflecteren
- Integriteit en ethiek

Klinisch redeneren (als methodiek) zal als een rode draad door de leermodules heen lopen. Zodat begeleiders zich de methodiek steeds beter eigen kunnen maken met aandacht voor accenten in de verschillende levensfasen. Op verzoek van het praktijkveld kunnen keuzemodules worden ingericht rond "Specifieke Zorgvragers". Bij leermodules is een specifieke casuïstieklijst voorhanden waarmee verdere vakinhoudelijke verbreding en extra specialistische verdieping gewaarborgd is waar gewenst en/of noodzakelijk. De principes van casuïstiekleren vanuit praktijksituaties binnen de leergang MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG) staan steeds centraal.

3. Praktijkgestuurd leren

Bij het ontwikkelen van de leergang staat praktijkgestuurd leren als het centrale ontwerpprincipe in alles voorop en zijn praktijksituaties erg belangrijk in deze leertrajecten rond bij- en nascholingen, vervolgopleidingen en specialisaties. Op deze manier wordt de theorie vanuit praktijksituaties onlosmakelijk aan elkaar gekoppeld. En daarmee is het mogelijk om het leerrendement/leerimpact aanzienlijk te vergroten c.q. te optimaliseren.

Tenslotte wordt in deze leergang (met het parallelle leertraject train-de-trainer) de inzet van (interne) praktijkdocenten gewaarborgd en door anders begeleiden in de praktijk (met het leertraject Begeleidingsschil) tevens de mogelijkheid gecreëerd om de begeleidingsdruk in zorgorganisaties verder te verlagen.

3.1 Praktijkgestuurd leren kenmerkt zich door de volgende principes:

De context van de praktijk is leidend voor de lerende. De opdrachten, oefeningen en reflecties in de leermodules zijn praktijkgericht en zorgen ervoor dat de opleidingskandidaten direct de link gaat leggen tussen het theorie-onderwijs en de praktijksituaties. De cyclus van doen en leren stelt de opleidingskandidaat in staat om zich te ontwikkelen tot een volwaardige en professionele 'MGZ' Begeleider Complexe Zorg (VG). De verdieping van de kennis en kunde in deze leergang ligt vooral bij "het doen" binnen steeds complexere praktijksituaties en -contexten. Ook reflectie op het geleerde in de theorie en relevantie voor de praktijk laat de leerstof die in de post-MBO leergang behandeld wordt beter beklijven. En begeleiding en permanente feed-up, feedback, feed-forward bij het leren in zowel het theorie-onderwijsdeel (trainingsbijeenkomst) als het praktijkonderwijsdeel (praktijkbijeenkomsten) zorgt voor een nog hoger leerrendement. De toetsing en beoordeling gaat over praktijkcasuïstiek om zo in en vanuit de praktijk te leren en aldaar het leren te verzilveren.

4. MGZ-leerprogramma Verpleegkundige Complexe Zorg:

4.1 Instroom eisen:

De leergang is primair bedoeld voor de Begeleider Gehandicaptenzorg

Maar ook toegankelijk voor vergelijkbare functies met MBO-werk- en denkniveau als basis.

4.2 Duur van de leergang:

De leergang is opgebouwd uit 6 leermodules die binnen 3-6 maanden doorlopen kunnen worden.

Bij een 3 maanden durend leertraject zijn de trainingsbijeenkomsten 2-wekelijks (2,5 uur, externe praktijkdocent) met het advies om dan in de tussenliggende week 'in huis' een praktijkbijeenkomst (1 uur, interne begeleiding) te beleggen.

Bij een 6 maanden durend leertraject zijn de trainingsbijeenkomsten 4-wekelijks (2,5 uur, externe praktijkdocent) met het advies om dan in een van de tussenliggende weken 'in huis' een praktijkbijeenkomst (1 uur, interne begeleiding) te beleggen.

4.3 Investeren in leertraject:

Voor de gehele leergang (6 leermodules) bedraagt de investering € 1595,- (vrij van BTW) incl. praktijktoetsing en een herkansing. Ook is de toegang tot leercontent in de bijbehorende digitale leeromgeving met toegang tot MGZ-gamification en diverse Micro-learnings en/of relevante E-learnings inbegrepen. De digitale leeromgeving met de toegang tot het leermiddelen blijft tot 3 maanden na afronding van het leertraject beschikbaar. Vakliteratuur dient zonodig aanvullend te worden aangeschaft (o.b.v. in samenspraak vastgestelde verplichte en facultatieve literatuurlijst).

De mogelijkheid bestaat om de leergang ook in fasen per onderdeel te doorlopen (2 leermodules per fase). De opleidingsinvestering per fase bedraagt dan € 595,- voor de leermodules 1 en 2, idem voor de leermodules 3 en 4 en leermodules 5 en 6.

4.4 Voortraject:

Op verzoek is een introductiemodule MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG) beschikbaar waarin kennismaking met de Triagefunctie, de NHG-triagewijzer en communicatie bij Triage de praktijkthema's zijn. Deze introductiemodule kan als voortraject beschouwd worden op de post-MBO leergang MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG). Deelnemers maken zo op een praktische wijze kennis met praktijkleren en de aanpak en werkwijze rond de leermodules in de leergang.

5. Pilot MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):

5.1 MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):

De post-MBO opleiding tot MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG) maakt onderdeel uit van het leerprogramma MGZ en biedt een uitgebreid curriculum dat aansluit bij de behoeften van zorgprofessionals in de gehandicaptenzorg (met praktijk-casus op maat passend bij de beroeps- en werkcontext van de opleidingskandidaat).

5.2 Vakverdieping en specialisatie MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):

Het leerprogramma is enerzijds opgebouwd uit een beroeps- en functiegericht MGZ-leertraject rond Complexe Zorg leer- en presteervraagstukken voor de Begeleiders en kan daarnaast worden gecombineerd met een leertraject Begeleidingsschil voor werk- en praktijkbegeleiders en een leertraject Train-de-Trainer voor praktijkdocenten.

5.3 Begeleidingsschil MGZ Begeleiders Complexe Zorg (VG):

Parallel aan het beroeps- en functiegerichte MGZ-inhoudelijke leertraject wordt er desgewenst een leertraject in de deelnemende zorgorganisaties opgestart rond de uitvoering van de werk- en praktijkbegeleiding in de werk- en beroepspraktijk. Daarbij wordt het concept Begeleidingsschil als onderdeel van het praktijkleren geïntroduceerd. Door de ontwikkeling van structuur waarin samen invulling wordt gegeven aan begeleiden van, met en door elkaar ontstaat een krachtige basis voor permanente educatie m.b.v. praktijkleren. Leren is werken is leren wordt nog meer praktijk.

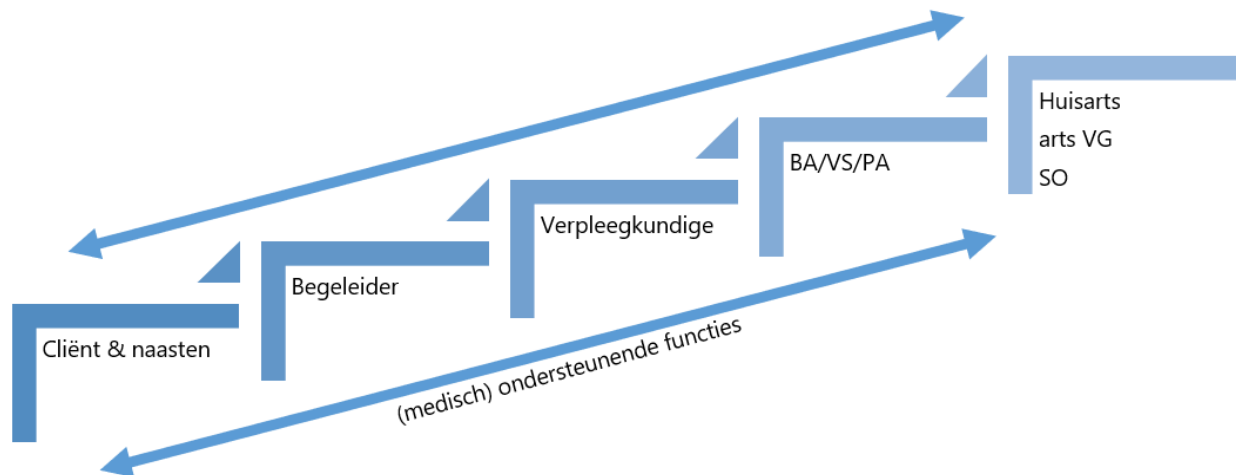
5.4 Train-de-Trainer MGZ Begeleiders Complexe Zorg (VG):

Met een eventueel leertraject Train-de-Trainer voor praktijkdocenten is het concept van praktijkleren compleet. De opleiding is praktijkgericht en wordt gegeven door ervaren praktijkdocenten uit het werkveld. Na afronding van dit leertraject ben je in staat om op een professionele manier samen met de MGZ-functie(familie) invulling te geven aan praktijkleren rond het zorgaanbod bij complexe zorgvragen in de rol van praktijkdocent.

Door als praktijkdocent praktijksituaties rond complexe zorgtaken te trainen kan een waardevolle bijdrage worden geleverd aan regie van Begeleiders in de zorg voor cliënten met complexe zorgvragen.

5.5 MGZ leerprogramma:

Als onderdeel van de actielijn Regionaal Opleiden binnen het programma MGZ-VG Samen en Anders is een MGZ-leerprogramma ontworpen om bestuurders, management en zorgprofessionals in de gehandicaptenzorg een diepgaander inzicht te geven in het belang en de meerwaarde van regionaal opleiden in relatie tot de medisch-generalistische zorg, met een specifieke focus op de Gehandicaptenzorg. Het 'Stepped Care' model heeft daarbij als onderlegger gediend zoals ook beschreven in het MGZ-visiedocument en de visienota MGZ-functie in toekomstperspectief.

De actielijn Regionaal Opleiden heeft in eerste instantie de focus gelegd op de 'Stepped Care' treden Begeleider, Verpleegkundige, VS/PA en arts VG. Met daarnaast heel bewust ook de keuze om de ondersteunende functies (medisch secretariaten, doktersassistenten, VIG'ers) ook direct mee te nemen in het vormgeven van opleiden, leren en ontwikkelen van (zorg)professionals. Het MGZ-leerprogramma in de vorm van 'pilot' leerroutes is in deze fase vooralsnog de resultante.

Achtereenvolgens zijn de volgende (pilot) leerroutes thans in voorbereiding/uitvoering:

- Postacademische leergang Arts Verstandelijk Gehandicaptenzorg (Arts VG)
- Masteropleiding Verpleegkundig Specialist (MANP) / Physician Assistant (MPA)
- Post HBO-leergang MGZ Verpleegkundige Complexe Zorg (VG)
- Post MBO-leergang MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG)

Door het uitproberen van de leerroutes met elkaar, het aanscherpen van de leereenheden en/of de leermodules kan het MGZ-leerprogramma zich ontwikkelen tot een vast onderdeel van Regionaal Opleiden binnen de samenwerkende regio's.

6. Rollen gedurende de opleiding:

De opleidingskandidaat als Zelfcoach

De opleidingskandidaat is verantwoordelijk voor zijn eigen leerproces en professionaliteit. Dit betekent dat hij zelf het initiatief neemt bij het plannen van de praktijktoetsen en de praktijk. De opleidingskandidaat zorgt ervoor dat er voor hem een passend leerklimaat ontstaat. Dit kan hij doen door feedback te vragen en zelf op zoek te gaan naar oplossingen bij nieuwe of onbekende situaties. Daarnaast stelt hij een plan op hoe hij zijn opleiding wil gaan vormgeven met daarin de gestelde leerdoelen. Samen met de praktijkopleider kijkt hij naar de haalbaarheid van deze doelen. Door onder andere zelfreflectie, vragen naar het waarom en verdiepende vragen stellen vergroot de opleidingskandidaat zijn zelfsturend vermogen. Uiteindelijk ontpopt hij zich tot een professional, door actief met zijn opleiding bezig te zijn en daarbij eigenaarschap en verantwoordelijkheid te nemen over zijn eigen professionaliteit. Hij vraagt zelf actief naar demonstratie en/ of instructie, plant zijn eigen werkafspraken en geeft tijdig aan als er knelpunten ontstaan.

De werkbegeleider is de Praktijkcoach

De werkbegeleider draagt bij aan een passend leerklimaat voor de opleidingskandidaat in de werkomgeving. De werkbegeleider geeft feedback om werkzaamheden/handelingen die een opleidingskandidaat uitvoert. Waar nodig zal de werkbegeleider instructie geven en kritische vragen stellen om de opleidingskandidaat te prikkelen tot zelfsturing. De werkbegeleider draagt zorg voor objectieve feedback tevens als basis in praktijkbeoordelingsgesprekken die de opleidingskandidaat met de praktijkopleider voert. Ook kan de werkbegeleider in overleg met de opleidingskandidaat en de praktijkopleider betrokkene begeleiden en beoordelen bij en KBS-toets (of een EPA-beoordeling). De werkbegeleider zal zijn begeleiding afstemmen op de vraag van de opleidingskandidaat en hem stimuleren om zelf na te denken over kleine of grote vraagstukken. De werkbegeleider is een professional die kwaliteit van zorg hoog in het vaandel heeft staan en kritisch naar zichzelf kijkt.

De praktijkopleider/opleidingscoördinator is de Leer-werkcoach:

De praktijkopleider begeleidt het leerproces van de opleidingskandidaat. Samen met opleidingskandidaat plant hij/zij de route van de beoordeling van de praktijktoetsen en beoordeelt hij de professionaliteit van de student in de verschillende fases van de opleiding. De praktijkopleider heeft ook als taak te waken over een krachtig leerklimaat op de afdeling waar de student werkzaam is en zijn leerdoelen moet behalen. Door randvoorwaarden te scheppen, is de praktijkopleider in staat om het leerklimaat te optimaliseren. Eén van de randvoorwaarden is dat de student op een passende manier wordt begeleid op de werkvloer door een deskundige werkbegeleider. Uiteraard kijkt de praktijkopleider ook kritisch naar zijn eigen handelen en zorgt dat hij zich ook blijft ontwikkelen. De praktijkopleider richt zich op de zelfsturing van de student. Hij geeft daarbij de opleidingskandidaat tips en tricks waardoor deze zijn einddoelen kan behalen of verbeteren.

7. Praktijkwaardering

Op hoofdlijnen de praktijktoetsing en -waardering die worden gehanteerd in leertraject MGZ Begeleider Complexe Gehandicaptenzorg. Deze dient als leidraad voor opleidingskandidaten, praktijkopleiders, werkbegeleiders, en praktijkdocenten. En is richtinggevend voor de feed-up, feedback en feed-forward aan opleidingskandidaten waarbij het zorgorganisaties vrij staat om in overleg met de praktijkdocenten te bepalen hoe opleidingskandidaten te waarderen gedurende en na afronding van het leertraject. Termijnen zijn gebaseerd op duur van een aaneengesloten leertraject met een looptijd van 3-6 maanden. Versnellen of vertragen leidt tot op maat afspraken.

Doel van de praktijkbeoordelingen

Er zijn twee soorten praktijktoetsingen van toepassing: ontwikkelingsgerichte en selectieve benadering. De ontwikkelingsgerichte praktijktoetsingen zijn bedoeld om de opleidingskandidaat inzicht te geven in zijn competentieontwikkeling, om zo zicht te krijgen op dat wat goed gaat en dat waar de opleidingskandidaat zich nog verder in dient te en/of kan ontwikkelen. Deze praktijktoetsingen vinden in principe aan het einde van elke leerfase (veelal gekoppeld aan een 1-2 leermodules) plaats. Het is de bedoeling dat de opleidingskandidaat de praktijktoetsing ziet als een mogelijkheid om feedback te genereren over zijn handelen in de praktijk. Het is dus niet noodzakelijk dat de toets foutloos wordt uitgevoerd; het gaat om de oefening en het ontvangen en verwerken van de feedback op het eigen handelen vanuit praktijksituaties en specifieke leercontexten vanuit de werk- en beroepspraktijk. De selectieve toetsen (beoordelingen) hebben als doel om een (geschiktheids-) beoordeling te geven over de voortgang van de opleidingskandidaat. Deze kunnen desgewenst plaatsvinden na het eerste deel van het leertraject (1-2 maanden) en aan het einde van het leertraject (3-6 maanden). De inpassing en uitvoering van deze selectieve toetsing is geheel aan de zorgorganisatie om daar zelf wel of geen invulling aan te geven. Bij onvoldoende resultaat zijn hier meestal consequenties aan verbonden: er kan zo nodig een (verlengd) beoordelingstraject (van 1-3 maanden) worden ingesteld door de praktijkopleider.

Zelfbeoordeling

Zelfbeoordeling wil zeggen dat je kritisch naar je eigen handelen kunt kijken. Opleidingskandidaten leren in deze praktijkgestuurde opleiding door zelfbeoordeling beter reflecteren en ze ontwikkelen een kritische houding. Belangrijk bij zelfbeoordeling is bewustwording van het eigen 'beroepsmatige' handelen. Hierop wordt gericht ingezet in leermodules om continue te blijven ontwikkelen. Positief effect van zelfbeoordeling is dat opleidingskandidaten leren meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen werk. Ook kan zelfbeoordeling leiden tot hogere scores op toetsen en een verbetering van het gestructureerd werken. Aandachtspunt is dat de opleidingskandidaat die begeleid wordt het nut ervan in te zien en dat het begeleidingstraject niet (te) tijdrovend is.

Ook vinden opleidingskandidaten het in het begin vaak nog moeilijk zichzelf te beoordelen. Bij zelfbeoordeling spelen het zelfvertrouwen, het zelfbewustzijn en het zelfbeeld een rol.

Voorbeeld 360-graden feedback-formulier

360 feedback formulier		
Naam student		
Naam collega		
Functie collega		
Datum '360 Feedback'		
Competentiegebied	Competentie	Ontwikkelgerichte feedback
Samenwerking	Stemt zijn handelen af met andere disciplines	Kies item
	Participeert actief in teamoverleg	Kies item
	Geeft advies en feedback aan collega's	Kies item
	Neemt verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de zorg voor de patient	Kies item
Organisatie	Geeft functionele aanwijzingen aan andere disciplines	Kies item
	Maakt transparante werkafspraken	Kies item
Professionaliteit	Behoudt een juiste balans tussen betrokkenheid en distantie	Kies item
	Maakt eigen persoonlijke en professionele handelen bespreekbaar	Kies item
	Kent de grenzen van zijn eigen professionele mogelijkheden	Kies item
	Reflecteert op eigen functioneren	Kies item
Feedback		
Wat gaat er goed?		
Wat kan er beter?		
Wat moet anders?		

Handelwijze bij onvoldoende resultaat praktijk en/of theorie

Tijdens het leertraject zijn er verschillende momenten dat de opleidingskandidaat feedback krijgt. Niet alle praktijkleermomenten zullen altijd met een onvoldoende worden afgesloten en in die gevallen is het goed om te weten hoe men moet handelen. Het betreft hier dan de leertrajecten waarbij er gekozen wordt om te handelen als ware er sprake van erkenningseisen waaraan moet worden voldaan. Bij 'op Maat' trajecten is deze beoordelingsdruk in principe niet aanwezig en kan men zelf invulling geven aan de wijze van praktijkwaardering van de opleidingskandidaten.

Beoordeling in het Leertraject MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG):

Men kan er voor kiezen op beoordelingscriteria vooraf op te stellen. Het leertraject krijgt dan het karakter van een 'erkende' opleiding waarbij er moet worden voldaan aan vooraf gestelde eisen. In het leertraject MGZ Begeleider Complexe Zorg (VG) is dat niet het vertrekpunt maar het kan toegevoegd worden.

Het dan op stellen beoordelingsformat is leidend voor de tussen- en eindbeoordelingen.

Onvoldoende eindbeoordeling van de praktijk

De opleidingskandidaat krijgt definitief een onvoldoende van een bepaalde fase als hij/zij op alle punten van de eindbeoordeling niet voldoet aan de einddoelen van een bepaalde fase. In het Beoordelingsformat staat beschreven wat de handswijze is bij een onvoldoende van de praktijk.

Herkansing van een praktijkfase na onvoldoende eindbeoordeling

De opleidingskandidaat mag de fase, waarvoor hij/zij onvoldoende beoordeeld is, herkansen. In het Beoordelingsformat staat beschreven wat de handswijze is bij herkansingen van de praktijk.

Onvoldoende resultaat theoriedeel

In het Beoordelingsformat is gesteld dat de opleidingskandidaat na een maximale periode (bijv. 1 jaar) alle modules met een voldoende heeft afgerond. Verlenging van het leertraject kan nodig zijn in het kader van herkansingen.

Stoppen van de opleiding

De opleidingskandidaat dient te stoppen als deze niet voldoet aan afspraken die in het Beoordelingsformat zijn vastgelegd in samenspraak met zorgorganisatie waar de opleidingskandidaat zijn praktijkopleiding volgt.

Bezwaar aantekenen beslissing praktijk/theorie

In het Beoordelingsformat staat beschreven hoe een opleidingskandidaat bezwaar kan maken tegen een beslissing vanuit de theorie. Vanuit de zorgorganisatie is de bezwaarprocedure beschreven in het Praktijkopleidingsplan van de zorgorganisatie.

f

8. Opleidingsdoelen

Triage

- Patiënten effectief prioriteren op basis van de ernst van hun aandoening en de urgentie van hun behoeften.
- Doelgericht kunnen communiceren en rapporteren over de urgentie van de zorgvraag
- Geïnformeerde beslissingen nemen onder druk en ervoor zorgen dat patiënten op het juiste moment het juiste zorgniveau ontvangen.

Klinisch Redeneren

- Het begrijpen en toepassen van de principes van klinisch redeneren in de context van gehandicaptenzorg.
- Observeren, Analyseren, Keuzes-maken en doelgericht Acteren
- Effectief patiëntinformatie analyseren, bevindingen samenvatten en passende zorgplannen ontwikkelen.

Proactive Nursing

- Een proactieve benadering in de verpleging aannemen, potentiële problemen anticiperen en maatregelen nemen om deze te voorkomen.
- Bedreven in herkennen van vroege tekenen van complicaties en tijdig, efficiënt reageren.

Orthopedagogiek/Pedagogiek

- De principes van orthopedagogiek in de context van gehandicaptenzorg begrijpen.
- Leefstijlproblematiek in de Gehandicaptenzorg kunnen hanteren en gericht acteren
- Educatieve interventies ontwerpen en implementeren die zijn afgestemd op de unieke behoeften en capaciteiten van patiënten met een handicap.

Psychiatrie in Gehandicaptenzorg

- De kruispunten van psychiatrische aandoeningen en handicap begrijpen en de unieke uitdagingen herkennen die patiënten met comorbiditeiten ondervinden.
- GGZ-problematiek in de Gehandicaptenzorg kunnen hanteren en acteren

Professionele Communicatie

- Effectief en empathisch communiceren met patiënten, hun families en andere zorgprofessionals.
- Vaardigheden ontwikkelen in actief luisteren, feedback geven en complexe medische informatie op een begrijpelijke manier overbrengen.
- Motiverende gespreksvoering en organisatie-overstijgend communiceren

Menskracht

- Het belang van teamwork en samenwerking in de gehandicaptenzorg begrijpen.
- Effectief taken delegeren, conflicten beheren en ervoor zorgen dat het zorgteam optimaal functioneert.

De post MBO leergang MGZ Begeleider Complexe Zorg focust zich op het ontwikkelen van gespecialiseerde vaardigheden in het beoordelen, plannen, verlenen en evalueren van MGZ-Begeleiding inzake complexe zorgvragen aan individuen met een handicap (zowel psychiatrische als handicapbehoeften).

Module	Begeleider en Triage
Onderwerpen	Inzicht in Triagefunctie, communicatie en rapporteren.
duur begeleiding	Trainingsbijeenkomst 1 x 3 uur (facultatief 2 x 1 uur praktijk- en expertbijeenkomst)
duur onbegeleid	2 uur
Module	Begeleider en Klinisch Redeneren
Onderwerpen	Observeren, Analyse, Bewust-kiezen (Klinisch redeneren)
duur begeleiding	Trainingsbijeenkomst 1 x 3 uur (facultatief 2 x 1 uur praktijk- en expertbijeenkomst)
duur onbegeleid	2 uur
Module	Begeleider en Orthopedagogiek
Onderwerpen	Leefstijlproblematiek Gehandicaptenzorg
duur begeleiding	Trainingsbijeenkomst 1 x 3 uur (facultatief 2 x 1 uur praktijk- en expertbijeenkomst)
duur onbegeleid	2 uur
Module	Begeleider en Psychiatrie Gehandicaptens zorg
Onderwerpen	GGZ-problematiek Gehandicaptenzorg
duur begeleiding	Trainingsbijeenkomst 1 x 3 uur (facultatief 2 x 1 uur praktijk- en expertbijeenkomst)
duur onbegeleid	2 uur

Module	Begeleider en Professionele communicatie
Onderwerpen	Effectief communiceren, gespreksvoering
duur begeleiding	Trainingsbijeenkomst 1 x 3 uur (facultatief 2 x 1 uur praktijk- en expertbijeenkomst)
duur onbegeleid	2 uur
Module	Begeleider in zijn kracht - Menskracht
Onderwerpen	Fysieke en mentale weerstand, professional in zijn kracht
duur begeleiding	Trainingsbijeenkomst 1 x 3 uur (facultatief 2 x 1 uur praktijk- en expertbijeenkomst)
duur onbegeleid	2 uur

8.1 Het T-Shape Model en de Begeleider in de Gehandicaptenzorg

In de gehandicaptenzorg is het essentieel dat begeleiders over een breed scala aan vaardigheden en kennis beschikken om de best mogelijke zorg te bieden aan cliënten. Het T-Shape model biedt een kader voor het ontwikkelen en versterken van deze vaardigheden, wat leidt tot een betere kwaliteit van zorg en ondersteuning. Het T-Shape model is een concept dat de breedte en diepte van iemands vaardigheden en kennis visualiseert. De horizontale balk van de "T" vertegenwoordigt de breedte van vaardigheden en kennis, terwijl de verticale balk de diepte of specialisatie in een bepaald gebied weergeeft. In de context van de gehandicaptenzorg betekent dit dat begeleiders een brede basis aan vaardigheden moeten hebben, aangevuld met diepgaande expertise op specifieke gebieden.

Brede vaardigheden voor begeleiders

De horizontale balk van het T-Shape model omvat de brede vaardigheden die elke begeleider in de gehandicaptenzorg moet bezitten. Deze vaardigheden omvatten onder meer:

- Communicatieve vaardigheden
- Empathie en inlevingsvermogen
- Probleemoplossend vermogen
- Samenwerking en teamwerk
- Organisatorische vaardigheden
- Kennis van de gehandicaptenzorg en het zorgsysteem

Door deze brede vaardigheden te ontwikkelen, kunnen begeleiders effectief omgaan met de diverse uitdagingen en situaties die zich voordoen in hun dagelijkse werk.

Specialisatie en diepgaande kennis

De verticale balk van het T-Shape model vertegenwoordigt de specialisatie of diepgaande kennis die begeleiders kunnen ontwikkelen in specifieke gebieden. Dit kan zijn:

- Expertise in het werken met specifieke doelgroepen, zoals mensen met autisme of verstandelijke beperkingen
- Kennis van specifieke methodieken of interventies, specifieke protocollen/richtlijnen
- Vaardigheden op het gebied van medicatie, voeding of persoonlijke verzorging
- Kennis van wet- en regelgeving met betrekking tot de gehandicaptenzorg

Door diepgaande kennis en vaardigheden te ontwikkelen in specifieke gebieden, kunnen begeleiders de zorg en ondersteuning voor cliënten verder optimaliseren en specialiseren.

Voordelen van het T-Shape model voor begeleiders en cliënten

Het toepassen van het T-Shape model in de gehandicaptenzorg biedt verschillende voordelen voor zowel begeleiders als cliënten:

Begeleiders zijn beter toegerust om in te spelen op de individuele behoeften en uitdagingen van cliënten.

Cliënten ontvangen zorg en ondersteuning van begeleiders met een brede basis aan vaardigheden en specialistische kennis.

Begeleiders kunnen zich persoonlijk en professioneel ontwikkelen door hun vaardigheden en kennis te verbreden en te verdiepen.

Het bevordert samenwerking en kennisdeling binnen teams, omdat begeleiders elkaar kunnen aanvullen met hun specifieke expertise.

Gedurende de uitvoering van het pilot leertraject post-MBO MGZ Begeleider Complexe Zorg zal een T-shape model worden uitgewerkt als onderlegger voor de continuering van dit leertraject.

8.2 EPA's voor Begeleiders in de Gehandicaptenzorg: Kwaliteit en Professionaliteit

In de Gehandicaptenzorg gaan spelen EPA's (Entrustable Professional Activities) een steeds belangrijkere rol spelen bij het waarborgen van kwaliteit en professionaliteit. EPA's zijn afgebakende taken of verantwoordelijkheden die een (zorg)professional zelfstandig mag uitvoeren als hij of zij heeft aangetoond over de benodigde competenties te beschikken. EPA's dragen op verschillende manieren bij aan de kwaliteit van zorg voor mensen met een beperking:

- definiëren duidelijk de vereiste competenties voor specifieke taken.
- bevorderen de professionele ontwikkeling van begeleiders/zorgverleners.
- verbeteren de communicatie en samenwerking binnen begeleiders/zorgteams.
- verhogen de patiëntveiligheid en het vertrouwen in de begeleiding en zorgverlening.

Gedurende de uitvoering van het pilot leertraject post-MBO MGZ Begeleider Complexe Zorg zal een EPA-set worden uitgewerkt als onderlegger voor de continuering van dit leertraject.

Post-Mbo opleiding MGZ Begeleider Complexe Zorg

Kerntaken

De gespecialiseerde MGZ Begeleider in 'Complexe Zorg' ondersteunt het begeleiderteam in afstemming met de (regie)verpleegkundige, de arts Verstandelijk Gehandicaptenzorg (arts VG), de specialist ouderengeneeskunde (SO) of de huisarts (HA) in de uitvoering van de MGZ-functie. Behalve geprotocolleerde zorg kan de MGZ Begeleider Complexe Zorg ook doelgroep-specifieke en protocol-overstijgende zorgtaken uitvoeren zoals zorg voor kwetsbare groepen, complexe zorg en specifieke nazorg. De kern van je begeleidende taak is het begeleiden en ondersteunen van cliënten bij het omgaan met (de gevolgen van) hun aandoening en hun beperkingen en het voorkomen van aandoeningen of complicaties. De MGZ Begeleider brengt problematiek in kaart en neemt een deel van de behandeling en begeleiding van cliënten over. Communiceert organisatie-overstijgend en bevordert de deskundigheid van begeleidingsteams.

Toelatingscriteria

Als men momenteel als Begeleider werkzaam is (MBO-niveau/MBO-plus niveau) in een verstandelijk gehandicaptenzorg organisatie, dan kan dit de volgende stap in de carrière als Begeleider zijn. Met de vernieuwde post-mbo opleiding tot MGZ Begeleider Complexe Zorg in een verstandelijk gehandicaptenzorgorganisatie open je een leer- en loopbaanpad met meerdere toekomstperspectieven en carrièremogelijkheden. In samenwerking met de MGZ-functie waarbij je een volwaardige plaats en zelfstandige positie binnen de MGZ-zorgketen inneemt. Deze volledig praktijkgestuurde post Mbo-opleiding biedt uitgebreide dieptekennis en praktische vaardigheden. In het bijzonder ook voor de toepassing in afdeling overstijgende functies en/of regie-taken binnen het 'stepped care model' al dan niet in combinatie met DigiContact in de regio.

Plaats en positie

Tijdens de praktijkgestuurde opleiding worden verschillende aspecten behandeld die relevant zijn voor het werken aan 'MGZ Begeleider Complexe Zorg. Je leert onder andere over protocollen, richtlijnen en richtlijn-overstijgende begeleidertaken. Klinisch redeneren in de praktijk behoort tot de kerncompetenties van deze 'Begeleider' specialisatie. Ook beleidsthema's als preventieve zorg voor kwetsbaren, complexe zorg en specifieke voor- en nazorg komen aan bod. Een belangrijk onderdeel van het leertraject is het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van het begeleiden en ondersteunen van cliënten bij het omgaan met hun aandoeningen en/of beperkingen. Je leert hoe je problematiek kunt analyseren door klinisch redeneren en een behandel- en begeleidingsplan kunt opstellen. In het leertraject krijg je de mogelijkheid om interprofessionele samenwerking te verkennen en de deskundigheid van begeleidingsteams te bevorderen. Dit stelt je in staat om een afdeling overstijgende functie te vervullen binnen het 'stepped care model' in combinatie met DigiContact. De focus ligt op gezond zijn/blijven, welzijn en menszijn.